

ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਆਲ੍ਹਣੇ

ਪੰਛੀ ਆਪਣੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਮਿੱਠੇ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਬਣਾਏ ਆਲ੍ਹਣੇ,ਵਾਹ!

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੰਛੀ ਆਪਣੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਲ੍ਹਣੇ ਵਿੱਚ ਆਂਡੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੇਕਦੇ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਬੱਚੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਉੱਡਣ ਜੋਗੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਫਿਰ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਉੱਡ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੁਝ ਪੰਛੀ ਹਰ ਸਾਲ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਹੀ ਵਰਤਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜਿਵੇਂ ਕਾਂ, ਹਰ ਮੌਸਮ ਨਵਾਂ ਆਲ੍ਹਣਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੁੰਝ ਵਿੱਚ ਟਾਹਣੀਆਂ ਫੜ੍ਹੇ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਦਰੱਖਤਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿੰਨਾ ਉੱਚਾ ਹੋ ਸਕੇ, ਕਟੋਰੇ-ਆਕਾਰ ਦੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਕਟੋਰੇ ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ? ਆਲ੍ਹਣੇ ਬਹੁਤ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਬੁਣੇ ਹੋਏ, ਤੇ ਕੁਝ ਸਿਰਫ਼ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਖੁਦਾਈ ਕਰਕੇ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ!

ਦਰਜ਼ੀ ਪੰਛੀ ਆਪਣਾ ਆਲ੍ਹਣਾ ਸਿਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਦੋ ਲਟਕਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੋਰੀ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਰੇਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸਿਉਂ ਕੇ ਜੋੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਲ੍ਹਣੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਨਾਲ ਇੰਨਾ ਰਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ!

ਬੁਣਕਰ ਪੰਛੀ ਆਪਣਾ ਆਲ੍ਹਣਾ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਟਾਹਣੀ ਦੇ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਗੰਢ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਰੇਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਣ ਕੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਗੋਲ ਆਲ੍ਹਣਾ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਿਆਰ ਆਲ੍ਹਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟੇ ਘੜੇ ਵਰਗਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਲੰਮੀ ਗਰਦਨ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਲਟਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਅੰਦਰ ਨਾ ਚੜ੍ਹ ਸਕੇ।

ਕੁਝ ਪੰਛੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਠਫੋੜਾ ਅਤੇ ਹੋਰਨਬਿਲ, ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ ਖੋਖਲੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਆਲ੍ਹਣੇ ਵਜੋਂ ਵਰਤਦੇ ਹਨ। ਹੋਰਨਬਿਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦਿਲਚਸਪ ਪੰਛੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਸੰਤਰੀ ਮੁਕਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੰਮੀ ਸੰਤਰੀ ਚੁੰਝ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਉੱਡਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੇ ਪਰ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬੜਾ ਦਲੇਰ ਅਤੇ ਦਿਖਾਵਟੀ ਪੰਛੀ ਹੈ।

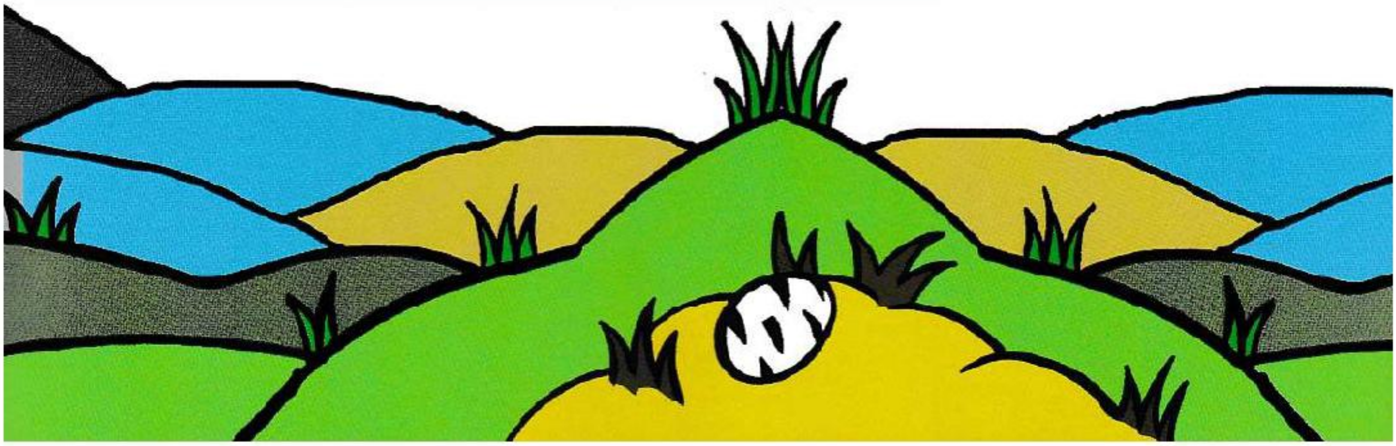
ਜਦੋਂ ਮਾਦਾ ਹੋਰਨਬਿਲ ਅੰਡੇ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਦਰੱਖਤ ਦੇ ਖੋਲੇ ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਰ ਪੰਛੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਲਗਭਗ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਮੋਰਾ ਛੱਡਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਹਵਾ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਅੰਦਰ ਜਾ ਸਕੇ। ਮਾਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਦ ਤੱਕ ਬੱਚੇ ਵੱਡੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ।

ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਦੇ ਕੂੜੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਖੁਦ ਹੀ ਮੁੜ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ?

ਕੀ ਸਾਰੇ ਪੰਛੀ ਆਪਣੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਖੁਦ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ? ਨਹੀਂ। ਕੁਝ ਪੰਛੀ, ਜਿਵੇਂ ਕੋਇਲ, ਆਪਣੇ ਅੰਡੇ ਹੋਰ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਆਲ੍ਹਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਅੰਡੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਵੀ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਸਭ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਪੰਛੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਕਿੰਗਫ਼ਿਸ਼ਰ, ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਆਲ੍ਹਣਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਮੱਛੀ ਫੜਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ? ਇਹ ਨੀਵੀਂ ਲਟਕਦੀ ਟਾਹਣੀ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਤੱਕਦਾ ਹੈ। ਅਚਾਨਕ ਇਹ ਡੁੱਬਕੀ ਮਾਰਦਾ ਹੈ—ਅਤੇ ਪਲਕ ਝਪਕਦੇ ਹੀ ਆਪਣੀ ਚੁੰਝ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀ ਫੜ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ!

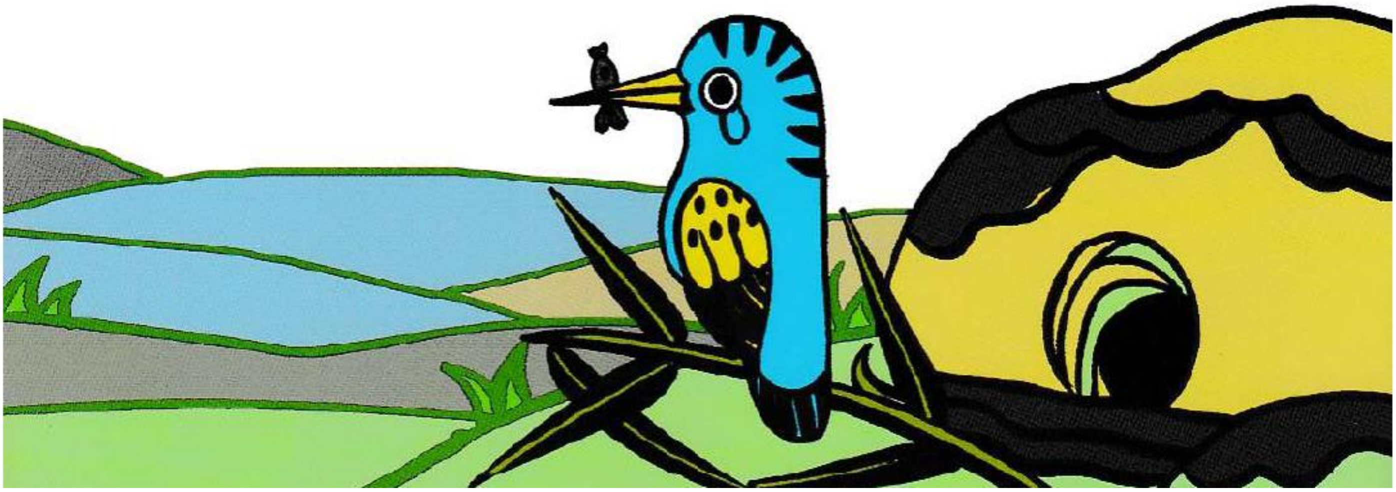

ਕਿੰਗਫ਼ਿਸ਼ਰ ਝੀਲ ਜਾਂ ਤਲਾਬ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰੇਤ ਵਿੱਚ ਸੁਰੰਗ ਪੁੱਟ ਕੇ ਆਪਣਾ ਆਲ੍ਹਣਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਡੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਰ ਕਿੰਗਫ਼ਿਸ਼ਰ ਮਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੇਕਣ ਵਿੱਚ। ਅੰਡੇ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਵੇਂ ਮਾਪੇ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਖਾਣਾ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦਿਲਚਸਪ ਪੰਛੀ ਹਨ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖੀਏ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਤੁਹਾਡੇ ਨੇੜੇ ਕਿਹੜੇ ਪੰਛੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ?

Publisher Rajalakshmi Srinivasan Memorial Foundation

P. Saraswati V. Vijayakanthi

L. S. Saraswathi S. Rajalakshmi

Punjabi Ramanpreet Kaur

Artist Uma Krishnaswamy

ਅਸੀਂ ਕੌਣ ਹਾਂ?

ਇਹ ਫਲ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ
ਹਰਾ, ਪੀਲਾ ਜਾਂ ਲਾਲ, ਮੋਟਾ ਜਾਂ ਪਤਲਾ,
ਛਿਲਕਾ ਉਤਾਰੋ ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਨਾਸ਼ਤੇ ਲਈ ਤਿਆਰ
ਮਿੱਠਾ ਤੇ ਵਿਟਾਮਿਨਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ।

ਹਰੇ ਮੋਤੀ, ਸੋਹਣੇ ਕੱਚ ਦੇ ਗੋਲੇ
ਵੇਲ 'ਤੇ ਗੁੱਛਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਟਕਦੇ ਹਨ!

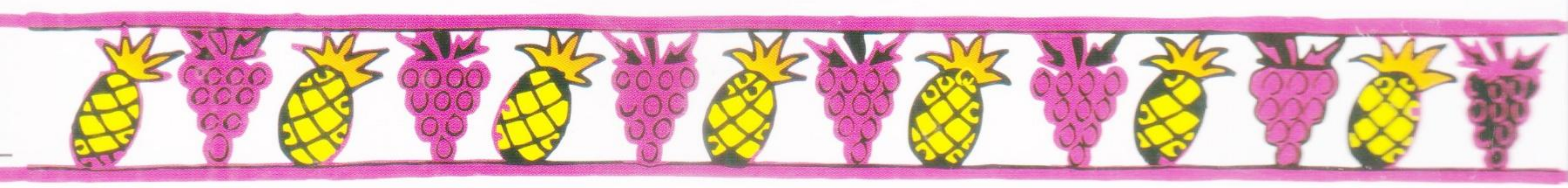
ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਜੀਭ ਨੂੰ ਜਾਮਨੀ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ,
ਅਤੇ ਦੰਦ ਨੀਲੇ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ!
ਇਹ ਗੂੜ੍ਹਾ ਅਤੇ ਚਮਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸਖ਼ਤ ਚਮੜੀ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਫਲ,
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੂਸ ਨਾਲ ਭਰੇ ਦਾਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
ਦਾਣੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਖਾਓ
ਜਾਂ ਗੇਂਦ ਨੂੰ ਦੋ ਵਿੱਚ ਕੱਟੋ
ਅਤੇ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਜੂਸ ਕੱਢ ਲਓ।

ਬੱਚੇ ਇਸਨੂੰ ਦਰੱਖਤ ਤੋਂ ਤੋੜਦੇ ਹਨ
ਤੋਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਕੁਰਕੁਰੇ ਬੀਜ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਹਰਾ ਜਾਂ ਪੀਲਾ, ਇਸਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਮਨਮੋਹਕ ਹੈ।

ਇਸਦੀ ਚਮੜੀ ਮੁਲਾਇਮ ਹਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,
ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸੁੰਦਰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਕੱਟਣ 'ਤੇ ਤਿੜਕਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਉਂਦੀ ਹੈ
ਅੰਦਰ ਲਾਲ ਗੋਲ ਚਿਹਰਾ ਕਾਲੇ ਬੀਜਾਂ ਨਾਲ
ਪਤਲਾ ਟੁਕੜਾ ਖਾਓ ਤੇ ਤਾਜ਼ਗੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੋ।

ਇੱਕ ਸੋਹਣਾ, ਗੋਲ ਫਲ,
ਲਾਲ, ਹਰੇ ਅਤੇ ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ,
ਅੰਦਰੋਂ ਕੁਰਕੁਰਾ ਅਤੇ ਚਿੱਟਾ,
ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿੱਚ ਉੱਗਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਪੱਕਾ ਫਲ ਖੱਟਾ-ਮਿੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਛਿਲਕੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਕੁੱਟੋ
ਇਸਦਾ ਲੇਪ ਖਾਣੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਪਿੱਤਲ ਦੇ ਬਰਤਨਾਂ ਨੂੰ ਚਮਕਾਉਣ ਲਈ ਵੀ।

ਲਾਲ ਜਾਂ ਪੀਲੇ ਫਲਾਂ ਦੇ ਗੁੱਛੇ
ਸੁੱਕਣ ‘ਤੇ ਸੁੰਗੜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਚਬਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਿੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਪਰ ਅੰਦਰ ਕਠੋਰ ਗੁਠਲੀ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੋ!

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਅੱਖਾਂ ਵਰਗੇ ਛੋਟੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ‘ਤੇ ਤਾਜ ਪਹਿਨਿਆ ਹੋਇਆ
ਕੰਡਿਆਂ ਵਾਲੀ ਢਾਲ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟਿਆ
ਮਿੱਠੇ ਰਸ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ
ਚਿਪਚਿਪੇ ਰੇਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦਾ
ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਮਿੱਠੀਆਂ ਬੁਰਕੀਆਂ!

ਹਰੇ ਰੰਗ ਦੀ ਰਜ਼ਾਈ ਵਰਗੀ ਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟਿਆ
ਅੰਦਰ ਕਾਲੇ ਅੰਡਾਕਾਰ ਬੀਜ ਲੁਕਾਏ
ਇੱਕ ਕ੍ਰੀਮੀ ਤੇ ਮਿੱਠਾ ਫਲ।

ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੇ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ
ਛੋਟੇ ਪੀਲੇ ਖੰਡ ਹਨ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤੀ ਲਾਲ ਦਾਣੇ ਸੰਭਾਲੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਅੰਗੂਰ, ਸੰਤਰਾ, ਕਸਟਰਡ ਐਪਲ, ਜਾਮੁਨ, ਖਜੂਰ,
ਤਰਬੂਜ, ਅਮਰੂਦ, ਸੇਬ, ਕਟਹਲ, ਇਮਲੀ, ਅਨਾਨਾਸ,
ਕੇਲਾ, ਅਨਾਰ

ਹਰਾ, ਲੰਬਾ ਅਤੇ ਪਤਲਾ
ਆਪਣੀ ਉਂਗਲੀ ਵਰਗਾ ਆਕਾਰ
ਇਸਨੂੰ ਕੱਟੋ - ਇਹ ਪੰਜ-ਪਾਸੜ ਗਹਿਣੇ ਵਰਗਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਰਾਤ ਦਾ ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਇਹ ਸੰਤਰੀ ਰੰਗ ਦਾ ਹੈ
ਇਹ ਸ਼ੰਕੂ ਆਕਾਰ ਦਾ ਹੈ
ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਅੰਦਰ ਉੱਗਦਾ ਹੈ
ਇਹ ਸਾਡੀ ਨਜ਼ਰ ਲਈ ਚੰਗਾ ਹੈ

ਮੈਂ ਗੋਲ ਅਤੇ ਹਰਾ ਹਾਂ
ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਪੱਤਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟੋ ਅਤੇ ਭਾਫ਼ ਨਾਲ ਪਕਾ ਲਓ
ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਦ ਵਿੱਚ ਕੱਚਾ ਖਾਓ

ਕੰਡਿਆਲੇ ਤਣਿਆਂ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰਬੰਦ,
ਅਤੇ ਕੰਡੇਦਾਰ ਪੱਖੇ ਵਰਗੇ ਪੱਤੇ
ਚਿੱਟੇ, ਹਰੇ ਜਾਂ ਜਾਮਨੀ ਰੰਗ ਦਾ ਅੰਡਾਕਾਰ ਫਲ
ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਤਾਜ ਸਜਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

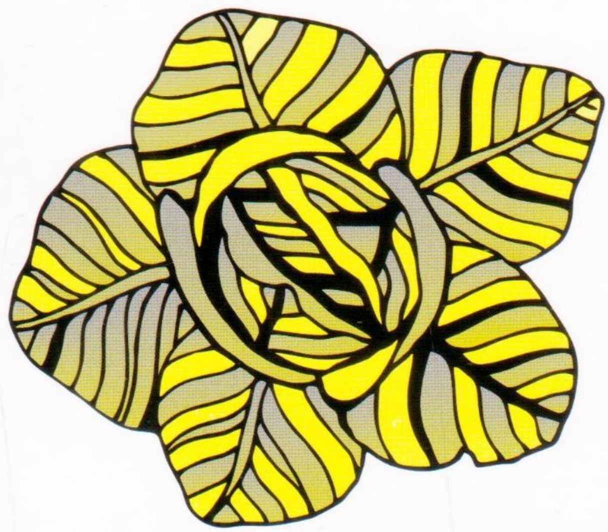
ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕੱਟੋਗੇ
ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਵਾ ਦਿਆਂਗਾ

ਇਹ ਹਰੇ-ਭਰੇ ਬੂਟਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਆਰੀ ਹੈ,
ਕੁਝ ਪੱਤੇ ਤੋੜੋ ਤੇ ਧੋ ਲਓ,
ਇੱਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਭੋਜਨ ਬਣਾਓ,
ਅਤੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦੇ ਮੁੜ ਉੱਗਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰੋ।

ਸੁੰਦਰ ਤਾਰਿਆਂ ਵਰਗੇ ਚਿੱਟੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ,
ਨਾਜ਼ੁਕ ਘੁੰਮਦੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ
ਲੰਮੇ ਸੱਪਾਂ ਵਰਗੇ ਫਲ,
ਵੇਲਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਲਟਕ ਰਹੇ ਹਨ!

ਮੇਰੇ ਪੱਤੇ ਹਾਥੀ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ,
ਮੇਰੇ ਗੰਢੇ ਘੜਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ,
ਉਹ ਧਰਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੁਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ,
ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਹੀ ਰੰਗ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

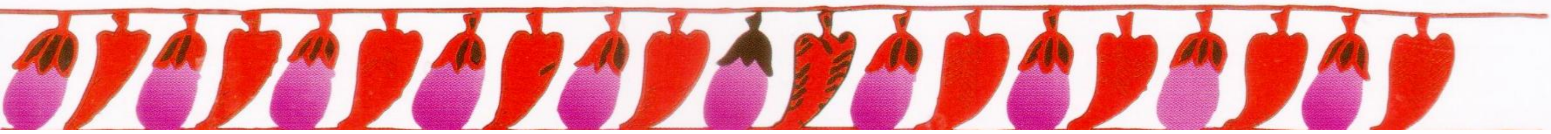

ਇੱਕ ਲੰਬੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ
ਹਰੇ ਮਣਕਿਆਂ ਦੀ ਫੌਜ

ਮੈਂ ਹਰਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਕੌੜਾ ਹਾਂ
ਪਰ ਮੈਂ ਦਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹਾਂ
ਬੱਚੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਭੱਜਦੇ ਹਨ
ਪਰ ਖਾਣ ਲਈ ਮੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਹਾਂ

ਇਹ ਪੀਲੇ ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਲੀ ਵੇਲ 'ਤੇ ਉੱਗਦਾ ਹੈ
ਜਦੋਂ ਪੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਤਰਬੂਜ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਪਰ ਹਲਕੇ, ਸਲੇਟੀ ਹਰੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ
ਇਹ ਸੁਆਦ ਵਿੱਚ ਫਿੱਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪੇਟ ਲਈ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਪਾਲਕ, ਲੌਕੀ, ਬੈਂਗਣ, ਚਿੱਟਾ ਕੱਦੂ,
ਭਿੰਡੀ, ਬੰਦ ਗੋਭੀ, ਜਿਮੀਕੰਦ, ਗਾਜਰ,
ਪਿਆਜ਼, ਮਟਰ, ਕਰੇਲਾ

© Katha Jharna 2008

P. Saraswati V. Vijayakanthi
L. S. Saraswathi S. Rajalakshmi

Publisher Rajalakshmi Srinivasan Memorial Foundation
Punjabi Ramanpreet Kaur
Artist Uma Krishnaswamy

ਉਹ ਬੁਲਾਰਾ ਜੋ ਬੋਲਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਮੁੱਲ੍ਹਾ ਨਸਰੂਦੀਨ ਇੱਕ ਸਿਆਣਾ ਆਦਮੀ ਸੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਬੁਲਾਰਾ ਵੀ ਸੀ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਸਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਸਦੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੇ ਮੁੱਲ੍ਹਾ ਨਸਰੂਦੀਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਘੁਲਣਾ-ਮਿਲਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਸੋਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਦਿਨ ਆ ਗਿਆ। ਮੁੱਲਾ ਮੀਟਿੰਗ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਗਿਆ। ਉਹ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, "ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਕੀ ਕਹਿਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ?"

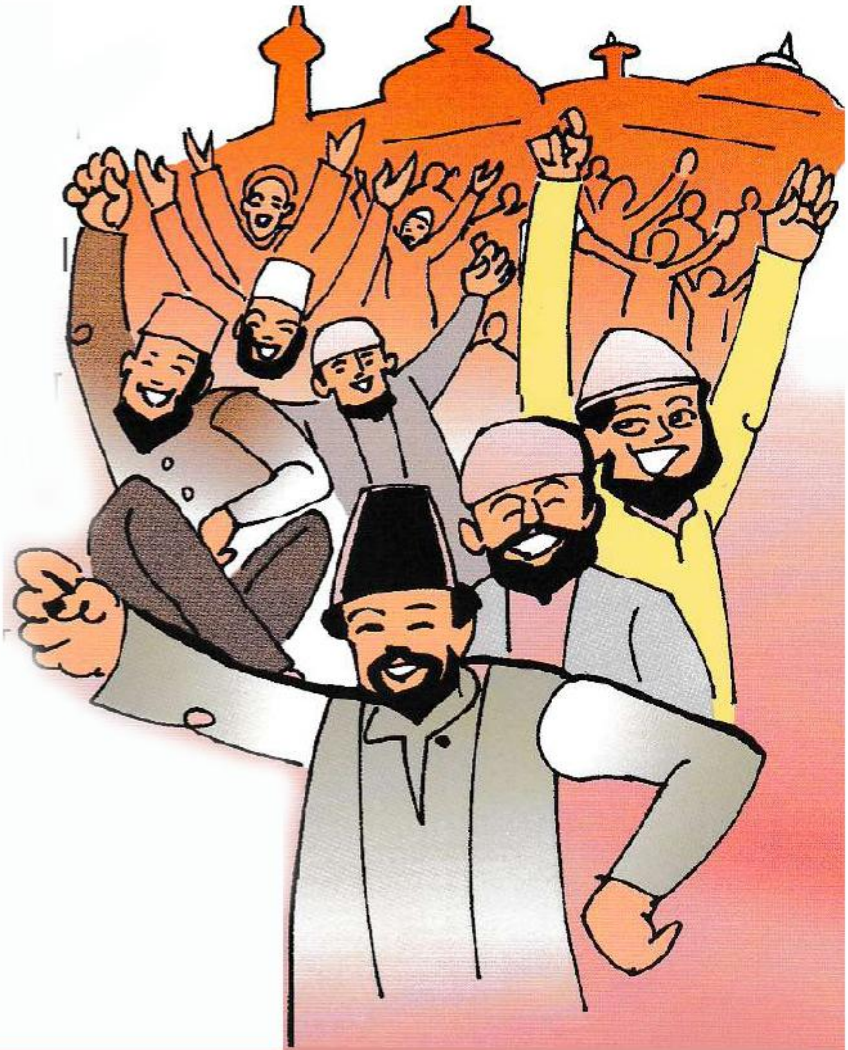
"ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ... ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ" ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਆਇਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੁੱਲਾ ਗੁੱਸੇ ਹੋ ਗਿਆ। "ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ!" ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ , ਅਤੇ ਉਹ ਘਰ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਉਲਝਣ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਮੁੱਲਾ ਨਸਰੂਦੀਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਭੱਜੇ। "ਸਾਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿਓ!" ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਜਾਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ।

ਉਹ ਮੁੱਲਾ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ।

ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਫਿਰ, ਮੁੱਲਾ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, "ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਕੀ ਕਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ?" ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ! ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ!"

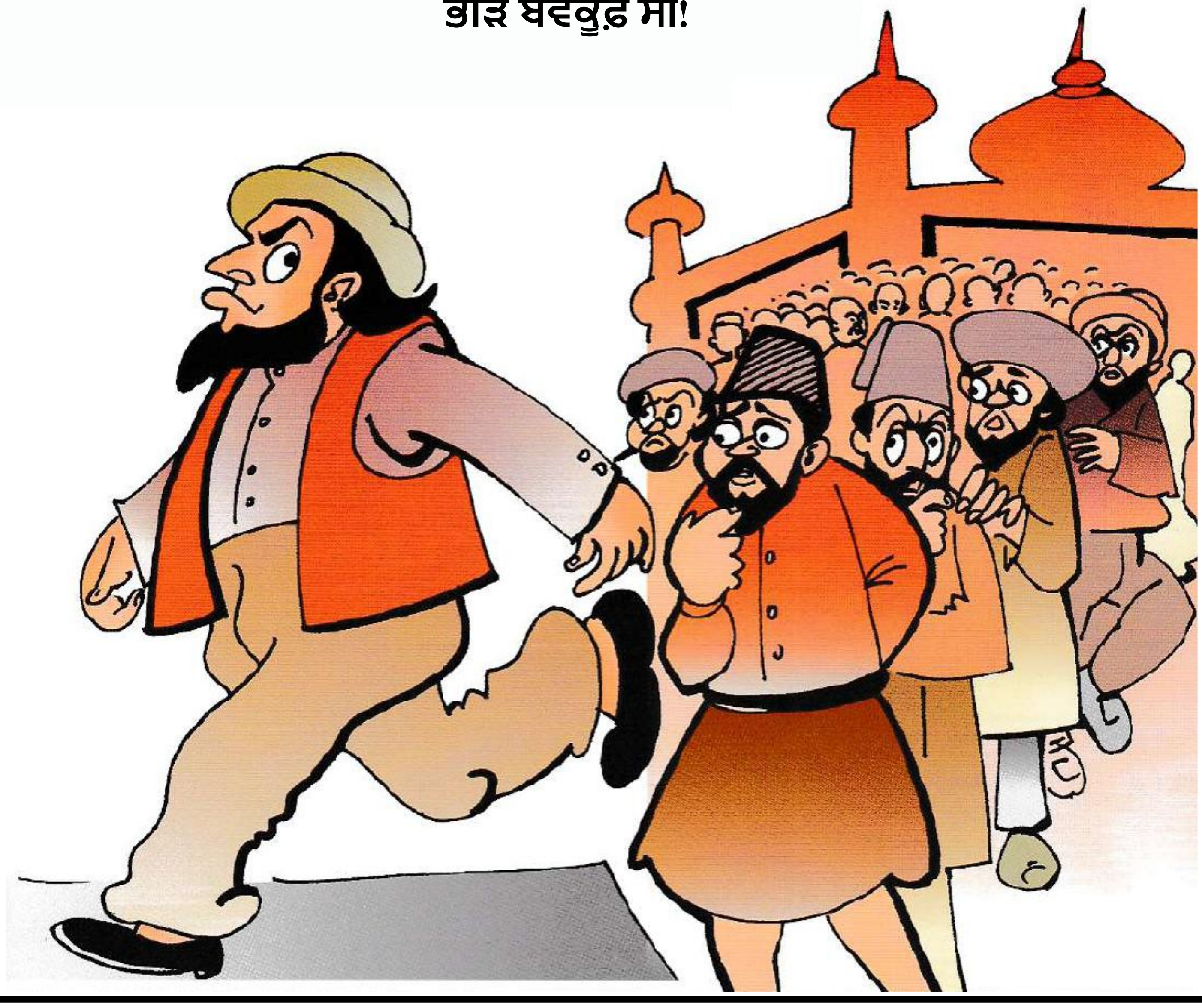
"ਮੈਂ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਕਿਉਂ ਗੱਲ ਕਰਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?" ਮੁੱਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ , ਅਤੇ ਉਹ ਘਰ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅੱਗੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। "ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮੁੱਲਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ!" ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ , ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ।

ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। "ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਕੀ ਕਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ?" ਮੁੱਲਾ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ। ਅੱਧੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ! "ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ!" ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਅੱਧ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ! ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ!"

"ਠੀਕ ਹੈ, ਫਿਰ!" ਮੁੱਲਾ ਨਸਰੂਦੀਨ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਜਿਹੜੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ- ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ!" ਅਤੇ ਉਹ ਬਾਹਰ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਭੀੜ ਬੇਵਕੂਫ਼ ਸੀ!

© Katha Jharna 2008

P. Saraswati | V. Vijayakanthi

L. S. Saraswathi | S. Rajalakshmi

Publisher Rajalakshmi Srinivasan Memorial Foundation

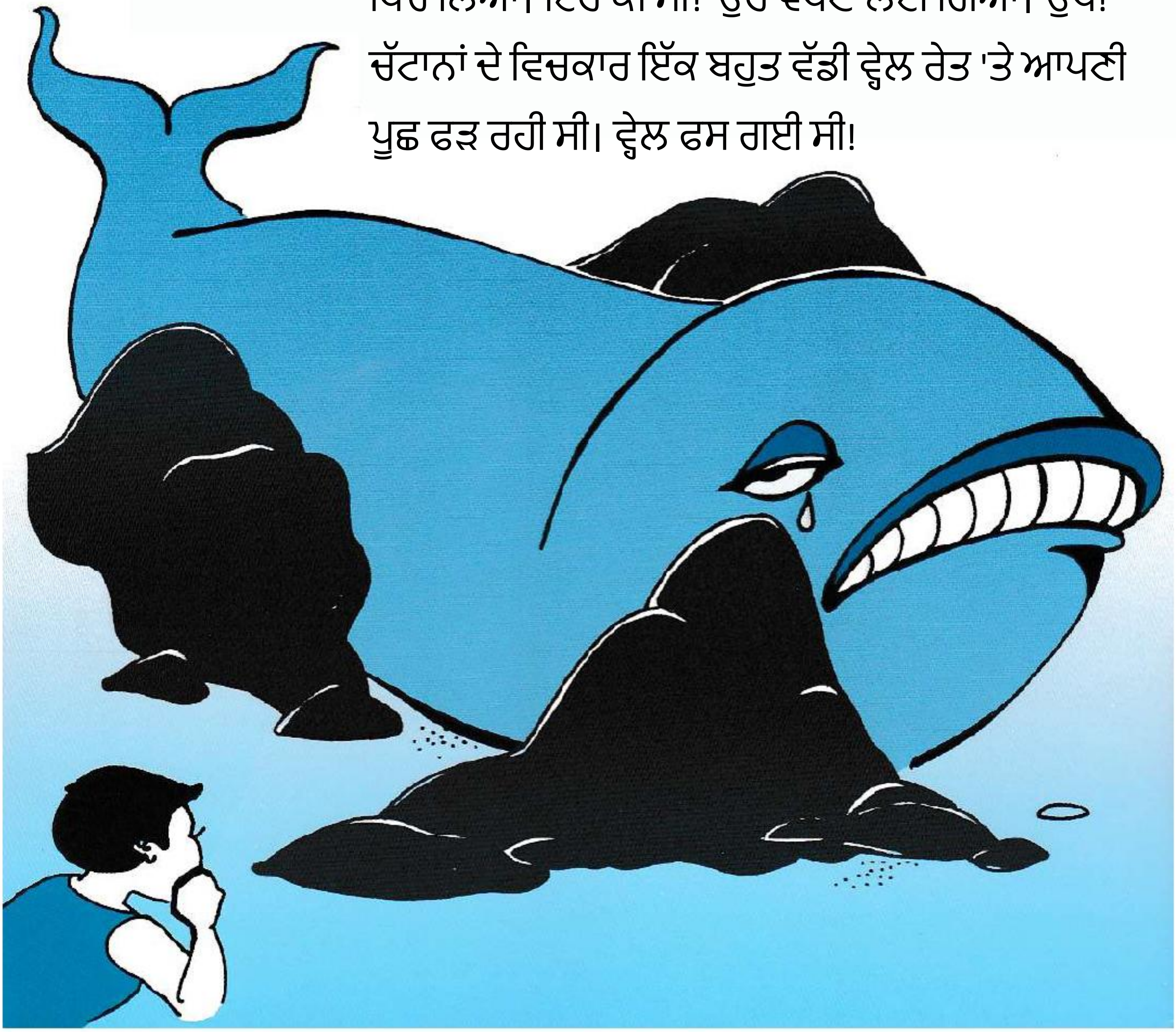
Punjabi Ramanpreet Kaur

Artist Uma Krishnaswamy

ਯੂਕਿਓ ਅਤੇ ਵ੍ਹੇਲ

ਯੂਕਿਓ ਇੱਕ ਮਛੇਰੇ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮਾਂ ਜਾਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਬੀਚ ਦੇ ਨੇੜੇ (ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕੰਢੇ) ਪਥਰੀਲੇ ਤਲਾਬਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਸਟਾਰਫਿਸ਼ (ਤਾਰੇ ਵਾਲੀ ਮੱਛੀ) ਅਤੇ ਕੇਕੜੇ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸਪੰਜ ਵੀ ਮਿਲਦੇ ਸਨ।

ਇੱਕ ਦਿਨ ਯੂਕਿਓ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਖਿੱਚ ਲਿਆ। ਇਹ ਕੀ ਸੀ? ਉਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ! ਚੱਟਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਵ੍ਹੇਲ ਰੇਤ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪੂਛ ਫੜ ਰਹੀ ਸੀ। ਵ੍ਹੇਲ ਫਸ ਗਈ ਸੀ!

ਯੂਕਿਓ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਤੁਸੀਂ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ!" ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਪਲ ਲਈ ਸੋਚਿਆ। ਫਿਰ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ!"

ਯੂਕਿਓ ਨੇ ਇੱਕ ਬਾਲਟੀ ਫੜੀ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵੱਲ ਦੌੜਿਆ। ਉਸਨੇ ਬਾਲਟੀ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰੀ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਵ੍ਹੇਲ ਕੋਲ ਆ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵ੍ਹੇਲ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਡੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਬਾਲਟੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਵ੍ਹੇਲ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਡੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ, ਉਸਨੇ ਬਾਲਟੀ ਭਰੀ ਅਤੇ ਵ੍ਹੇਲ ਦੀ ਪੂਛ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਪਾ ਦਿੱਤਾ।

ਯੂਕਿਓ ਨੇ ਵ੍ਹੇਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਵੱਡੀ ਹੈਂ, ਪਰ ਕੀ ਹੋਇਆ? ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਹਜ਼ਾਰ ਬਾਲਟੀਆਂ ਪਾਣੀ ਲਿਆਵਾਂਗਾ!”

ਉਹ ਵਾਪਸ ਸਮੁੰਦਰ ਵੱਲ ਭੱਜਿਆ। ਉਸਨੇ ਬਾਲਟੀ ਭਰੀ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਭੱਜਿਆ। "ਤਿੰਨ ਬਾਲਟੀਆਂ ਪੂਛ ਲਈ ! ਚਾਰ ਬਾਲਟੀਆਂ ਪਿੱਠ ਲਈ! ਪੰਜ ਬਾਲਟੀਆਂ ਸਿਰ ਲਈ!” ਗਿਣਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਯੂਕਿਓ ਪਾਣੀ ਪਾਉਂਦਾ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਵੀ, ਵ੍ਹੇਲ ਦੀ ਚਮੜੀ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਖੁਸ਼ਕ ਸਨ। ਯੂਕਿਓ ਦੌੜਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਪਾਉਂਦਾ ਗਿਆ।

ਅਚਾਨਕ ਉਸਦੀ ਤਾਕਤ ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਰੇਤ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ! ਉਹ ਇੰਨਾ ਥੱਕ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਿਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਸੀ!

ਪਰ ਉਸਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਆਏ, “...ਹਜ਼ਾਰ ਬਾਲਟੀਆਂ ਪਾਣੀ... ਹਜ਼ਾਰ ਬਾਲਟੀਆਂ ਪਾਣੀ... ” ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਉੱਠ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਮੁੰਦਰ ਵੱਲ ਦੌੜਿਆ। ਉਹ ਰੁਕਿਆ ਨਹੀਂ, ਜਦ ਤੱਕ...

"ਬਹੁਤ ਹੋ ਗਿਆ!" ਯੂਕਿਓ ਨੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇਖਿਆ। ਇਹ ਉਸਦਾ ਦਾਦਾ ਸੀ! ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ!

ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਹੈ," ਉਸਦੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ। "ਹੁਣ, ਆਰਾਮ ਕਰੋ!" ਉਹ ਯੂਕਿਓ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚੱਟਾਨ ਦੀ ਛਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ।

ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਸਾਰੇ ਭਾਂਡੇ ਅਤੇ ਤੌਲੀਏ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਂਡੇ ਭਰੇ ਅਤੇ ਵ੍ਹੇਲ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਪਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੌਲੀਏ ਉਸਦੀ ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤੇ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਵ੍ਹੇਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿੱਲੀ ਹੋ ਗਈ। ਪਰ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਨਹੀਂ ਰੁਕੇ। ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਲਹਿਰਾਂ ਨਹੀਂ ਆਈਆਂ।

ਹੁਣ ਲਹਿਰਾਂ ਵ੍ਹੇਲ ਦੀ ਪੂਛ ਨੂੰ ਧੋ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਰੇਤ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠਿਆ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਲਹਿਰ ਟਕਰਾਈ। ਇਸਨੇ ਵ੍ਹੇਲ ਨੂੰ ਚੱਟਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ।

ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵ੍ਹੇਲ ਨੂੰ ਤੈਰਦੇ ਦੇਖਿਆ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੁੱਕੀਆਂ ਅਤੇ ਹੱਸਦੇ ਅਤੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਘਰ ਵੱਲ ਜਾਣ ਲੱਗੇ , ਅਤੇ ਯੂਕਿਓ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੀ ਨੀਂਦ ਸੌਂ ਰਿਹਾ ਸੀ।

(ਜਪਾਨੀ ਕਹਾਣੀ “A Thousand Pails of Water” ਤੋਂ ਅਨੁਕੂਲਿਤ)

Publisher Rajalakshmi Srinivasan Memorial Foundation

P. Saraswati V. Vijayakanthi

L. S. Saraswathi S. Rajalakshmi

Punjabi Ramanpreet Kaur

Artist Uma Krishnaswamy

75

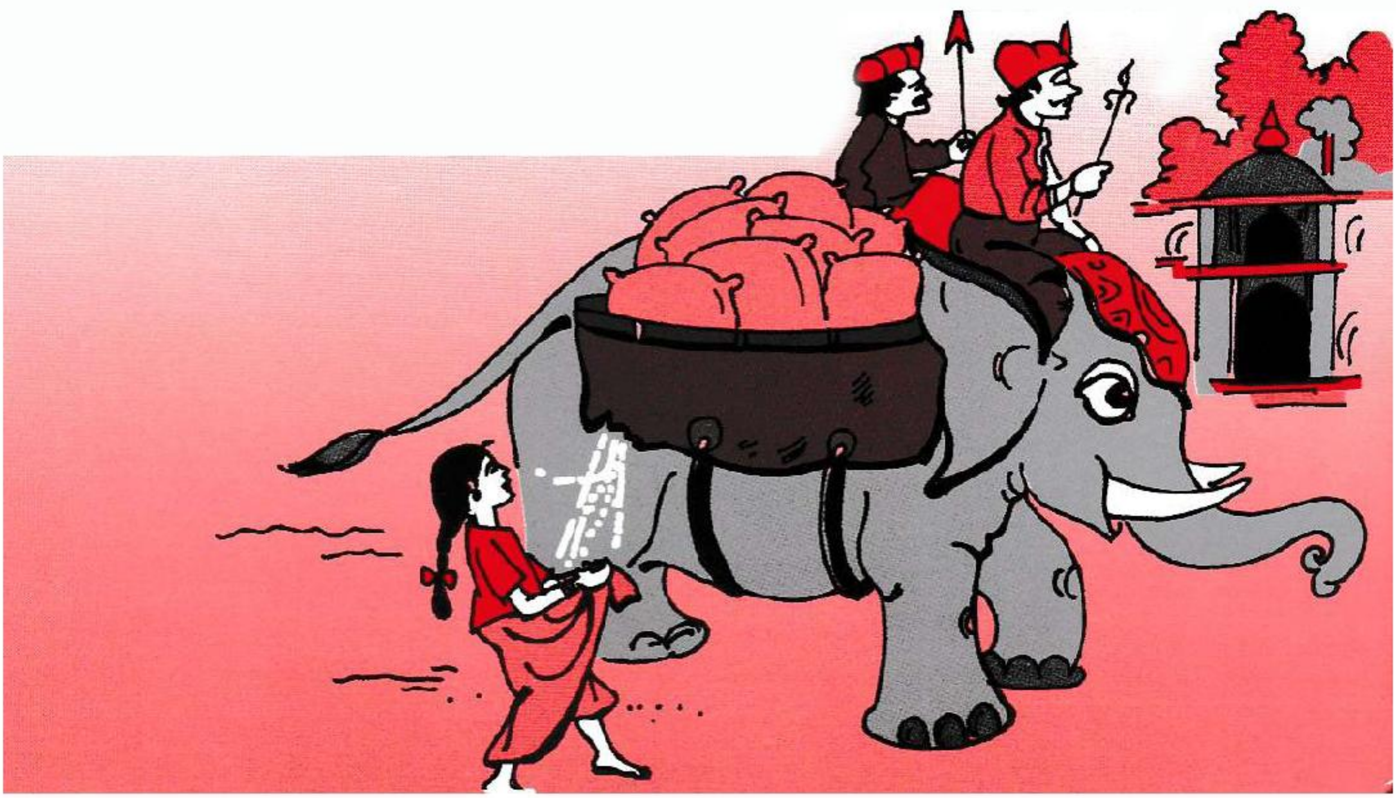
ਚੌਲ ਦਾ ਇੱਕ ਦਾਣਾ

ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਰਾਜ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਪਜਾਊ ਸੀ। ਇਸਦੀਆਂ ਝੀਲਾਂ ਅਤੇ ਨਦੀਆਂ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਹਰ ਸਾਲ ਇਸਦੇ ਲੋਕ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਰਿਵਾਜ ਅਨੁਸਾਰ, ਵੱਧ ਚੌਲ ਰਾਜੇ ਦੇ ਗੋਦਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਭਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਲੰਬੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨੇ ਸਟੋਰ ਕੀਤੇ ਚੌਲਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਉੱਚਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੋਦਾਮ ਕਾਫ਼ੀ ਭਰੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਪਰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਮੀਂਹ ਨਾ ਪਿਆ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ ਪੈ ਗਿਆ। ਰਾਜੇ ਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦਾਮ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੌਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।”

ਪਰ ਰਾਜੇ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ! ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, “ਜੇ ਮੈਂ ਚੌਲ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਖਵਾਵਾਂਗਾ?” ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਭੁੱਖੇ ਰਹਿ ਗਏ।

ਇੱਕ ਦਿਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਹਿਮਾਨ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਏ। ਇੱਕ ਭੋਜ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਾਥੀ ਚੌਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਟੋਕਰੇ ਮਹਿਲ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਇਕ ਕੁੜੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਰਾਣੀ ਸੀ ਇਹ ਜਲੂਸ ਦੇਖ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਉਸਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਟੋਕਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਚੌਲਾਂ ਦੇ ਦਾਣੇ ਥੱਲੇ ਡਿੱਗ ਰਹੇ ਸਨ। ਟੋਕਰੇ ਵਿੱਚ ਮੋਰੀ ਸੀ! ਰਾਣੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਹਿੰਗੇ ਵਿੱਚ ਦਾਣੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਹ ਹਾਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲਦੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਡਿੱਗਦੇ ਦਾਣੇ ਫੜਦੀ ਰਹੀ। ਜਲੂਸ ਮਹਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੇ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, "ਇਹ ਸਾਰੇ ਚੌਲ ਕਿੱਥੋਂ ਲਏ ਹਨ? ਤੂੰ ਇਸਦਾ ਕੀ ਕਰੇਗੀ?"

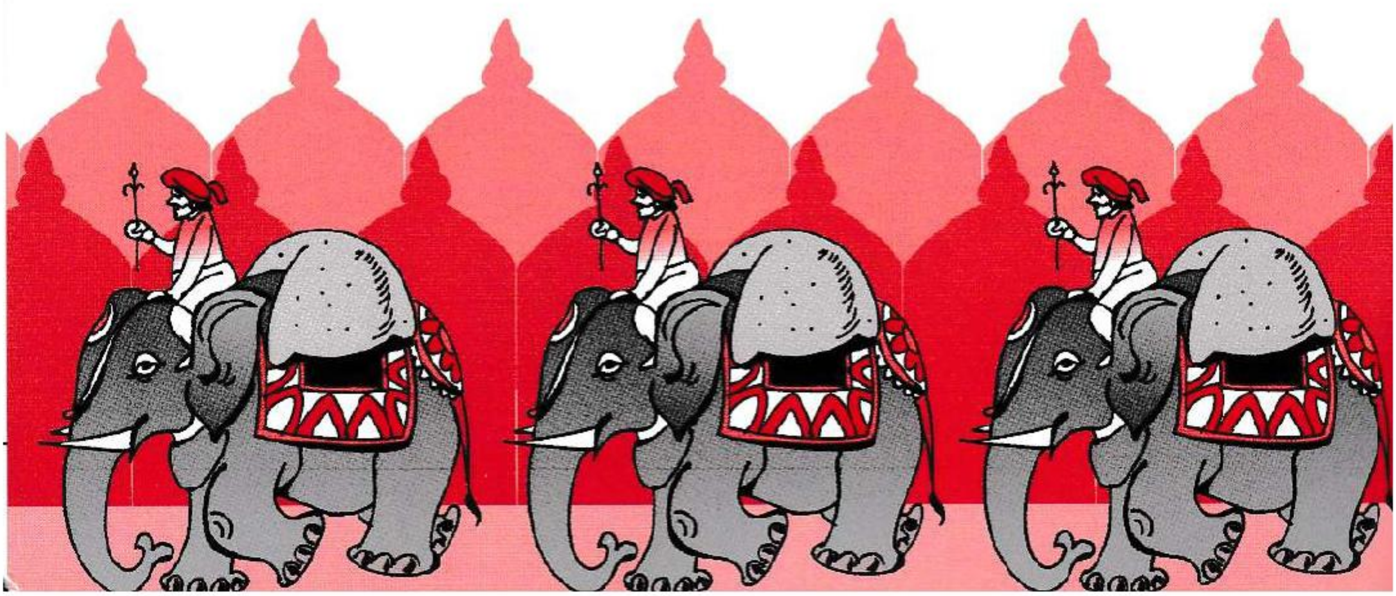
ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਚੌਲ ਇੱਕ ਟੋਕਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਡਿੱਗ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਦੇਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹਾਂ।"

ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਛੋਟੀ ਕੁੜੀ ਬਹੁਤ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲਿਆਓ!" ਸਿਪਾਹੀ ਉਸਨੂੰ ਰਾਜੇ ਕੋਲ ਲੈ ਆਏ।

ਰਾਜੇ ਨੇ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, " ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਸੱਚਾਈ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਜੋ ਤੂੰ ਮੰਗੇਗੀ, ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ!"

ਰਾਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਇਨਾਮ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਦੇਣਾ ਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਦਾਣਾ ਚੌਲ ਦਾ ਦੇ ਦਿਓ।

ਰਾਜਾ ਉਸਨੂੰ ਤੱਕਦਾ ਰਹਿ ਗਿਆ। "ਪਰ ਮੈਂ ਰਾਜਾ ਹਾਂ!" ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ। "ਮੈਨੂੰ, ਤੈਨੂੰ ਵਧੀਆ ਇਨਾਮ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਾਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ!"

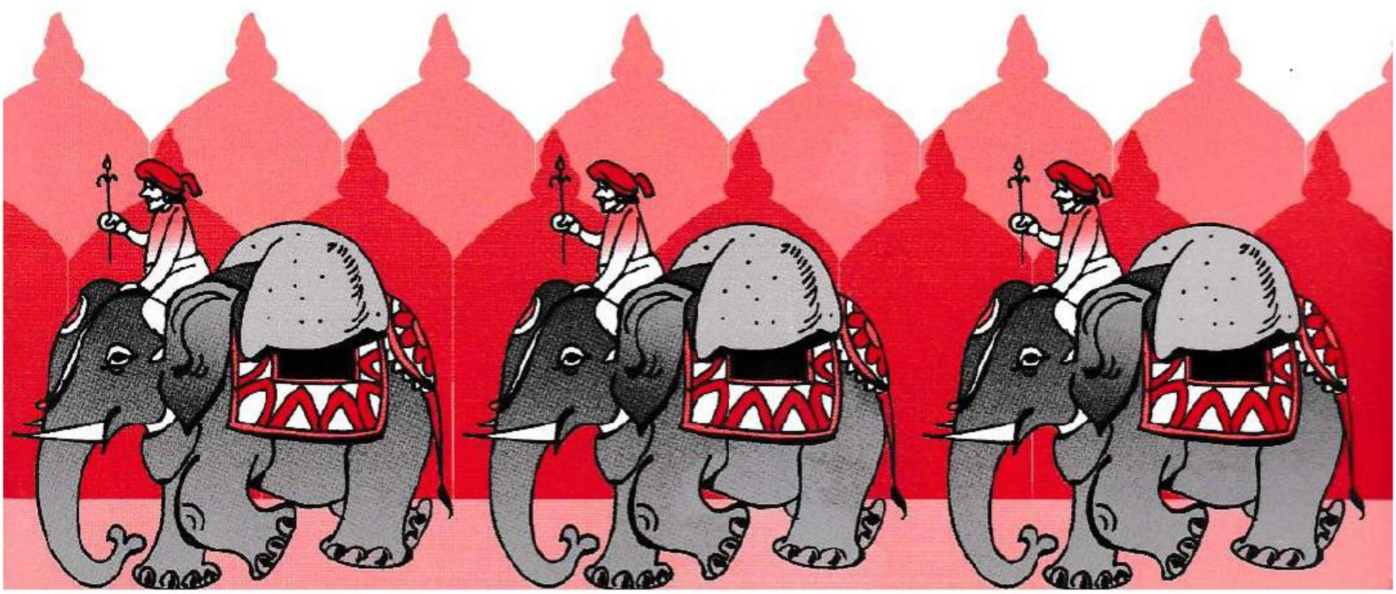
ਰਾਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਫਿਰ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਤੀਹ ਦਿਨ ਚੌਲ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਅੱਜ ਇੱਕ ਦਾਣਾ ਦਿਓ। ਕੱਲ੍ਹ ਦੋ ਦਾਣੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਚਾਰ ਦਾਣੇ। ਹਰ ਦਿਨ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨ ਨਾਲੋਂ ਦੋ ਗੁਣਾ ਦਿਓ।”

ਰਾਜੇ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, “ਕੀ ਇਹੀ ਤੂੰ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈਂ? ਕੀ ਤੂੰ ਪੱਕੀ ਹੈਂ?” ਰਾਣੀ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪੱਕੀ ਸੀ। ਰਾਜੇ ਨੇ ਸੋਚਿਆ, “ਇਹ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਇਨਾਮ ਹੈ।” ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ!”

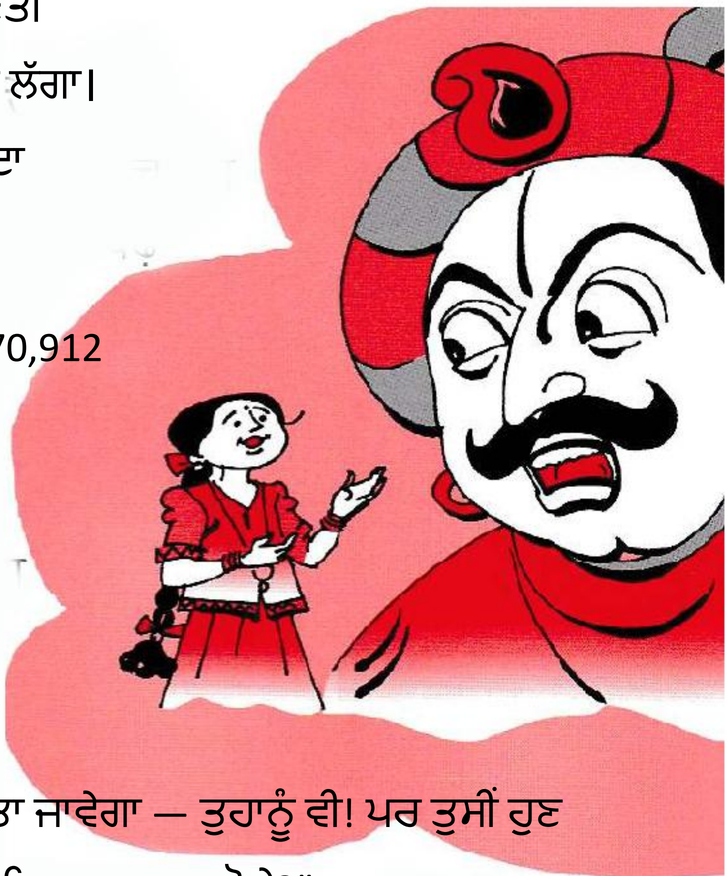
ਉਸ ਦਿਨ ਰਾਣੀ ਇੱਕ ਦਾਣਾ ਚੌਲ ਦਾ ਘਰ ਲੈ ਗਈ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉਸਦੇ ਘਰ ਦੋ ਦਾਣੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ। ਉਸ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਚਾਰ ਦਾਣੇ ਮਿਲੇ। ਦਸਵੇਂ ਦਿਨ ਉਸਨੂੰ 512 ਦਾਣੇ ਮਿਲੇ — ਜੋ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਮੁੱਠੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਨ।

ਸੋਲਵੇਂ ਦਿਨ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਦੋ ਟੋਕਰੇ ਚੌਲ ਦੇ ਮਿਲੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 32,768 ਦਾਣੇ ਸਨ। ਉਸ ਦਿਨ ਰਾਜੇ ਨੇ ਸੋਚਿਆ, “ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇੰਨਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ!” ਚੌਵੀਹਵੇਂ ਦਿਨ ਰਾਣੀ ਨੂੰ 8,388,608 ਦਾਣੇ ਮਿਲੇ।

ਸਤਾਈਵੇਂ ਦਿਨ ਉਸਨੂੰ 67,108,864 ਦਾਣੇ ਮਿਲੇ — ਜੋ 32 ਹਾਥੀਆਂ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ!

ਰਾਜਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। "ਦਾਣਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇੰਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ?" ਉਹ ਸੋਚਣ ਲੱਗਾ। "ਮੈਂ ਹੋਰ ਕਿੰਨਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ?" ਪਰ ਉਸਨੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਤੀਹਵਾਂ ਦਿਨ ਆ ਗਿਆ। 256 ਹਾਥੀ 536,870,912 ਦਾਣੇ ਲੈ ਕੇ ਰਾਣੀ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚੇ।

ਹੁਣ ਰਾਜੇ ਦੇ ਗੋਦਾਮ ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਏ! ਉਸਨੇ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਪੁੱਛਿਆ, "ਤੂੰ ਇੰਨ੍ਹੇ ਚੌਲ ਕੀ ਕਰੇਗੀ?"

ਰਾਣੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, "ਇਹ ਭੁੱਖਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ — ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ! ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਤੋਂ ਜਿੰਨੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ,ਉਤਨੇ ਹੀ ਚੌਲ ਰੱਖੋ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕਰੋਗੇ?"

ਰਾਜੇ ਦਾ ਅਹੰਕਾਰ ਟੁੱਟ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, "ਹਾਂ, ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਮੰਨੂੰਗਾ।"

ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 1,073,741,823 ਦਾਣੇ ਚੌਲ ਦੇ ਮਿਲੇ!

ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਵੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। 30 ਦਿਨਾਂ ਵਾਲੇ ਕੈਲੰਡਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸਫ਼ਾ ਲਓ। ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਦੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ 1 ਦਾਣਾ ਲਿਖੋ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ 2 ਦਾਣੇ, ਤੀਜੇ ਦਿਨ 4 ਦਾਣੇ ਲਿਖੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਦਿਨ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਿਖਦੇ ਜਾਓ।

ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜੋੜੋਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁੱਲ ਦਾਣਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇ।

(ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ)

Publisher Rajalakshmi Srinivasan Memorial Foundation

P. Saraswati V. Vijayakanthi

L. S. Saraswathi S. Rajalakshmi

Punjabi Ramanpreet Kaur

Artist Uma Krishnaswamy

76 ਜਾਦੂਈ ਵੱਟਾ

ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਰਿੱਛ ਦਾ ਬੱਚਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਰਿੱਛ ਦਾ ਬੱਚਾ ਨਦੀ ਕੋਲ ਖੇਡਣਾ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਕਈ ਦਿਲਚਸਪ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿਸਦੀਆਂ — ਬੀਜ, ਖੰਭ, ਚੱਟਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵੱਟੇ।

ਵੱਟੇ ਉਸਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਨਪਸੰਦ ਸਨ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਟੇ ਇੱਕਠੇ ਕਰ ਰੱਖੇ ਸਨ!

ਇੱਕ ਦਿਨ ਛੋਟੇ ਰਿੱਛ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਟਾ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਚਮਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਿੰਨਾ ਵਧੀਆ ਇਨਾਮ! ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਅਚਾਨਕ ਬੱਦਲਾਂ ਨੇ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਢੱਕ ਲਿਆ। ਮੀਂਹ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਡਿੱਗਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਰਸਤਾ ਚਿੱਕੜ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ। “ਕਾਸ਼ ਮੀਂਹ ਰੁਕ ਜਾਵੇ!” ਛੋਟੇ ਰਿੱਛ ਨੇ ਸੋਚਿਆ। ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਮੀਂਹ ਰੁਕ ਗਿਆ!

“ਓਹ! ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਦੂਈ ਵੱਟਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ!” ਛੋਟੇ ਰਿੱਛ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ। “ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੰਜੇ ਵਿੱਚ ਫੜਦਾ ਹਾਂ, ਮੇਰੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ!” ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਦੂਈ ਵੱਟਾ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਮੁੜਿਆ। ਪਰ ਘਰ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸ਼ੇਰ ਖੜਾ ਸੀ! ਛੋਟਾ ਰਿੱਛ ਡਰ ਨਾਲ ਕੰਬਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਸੋਚਿਆ—

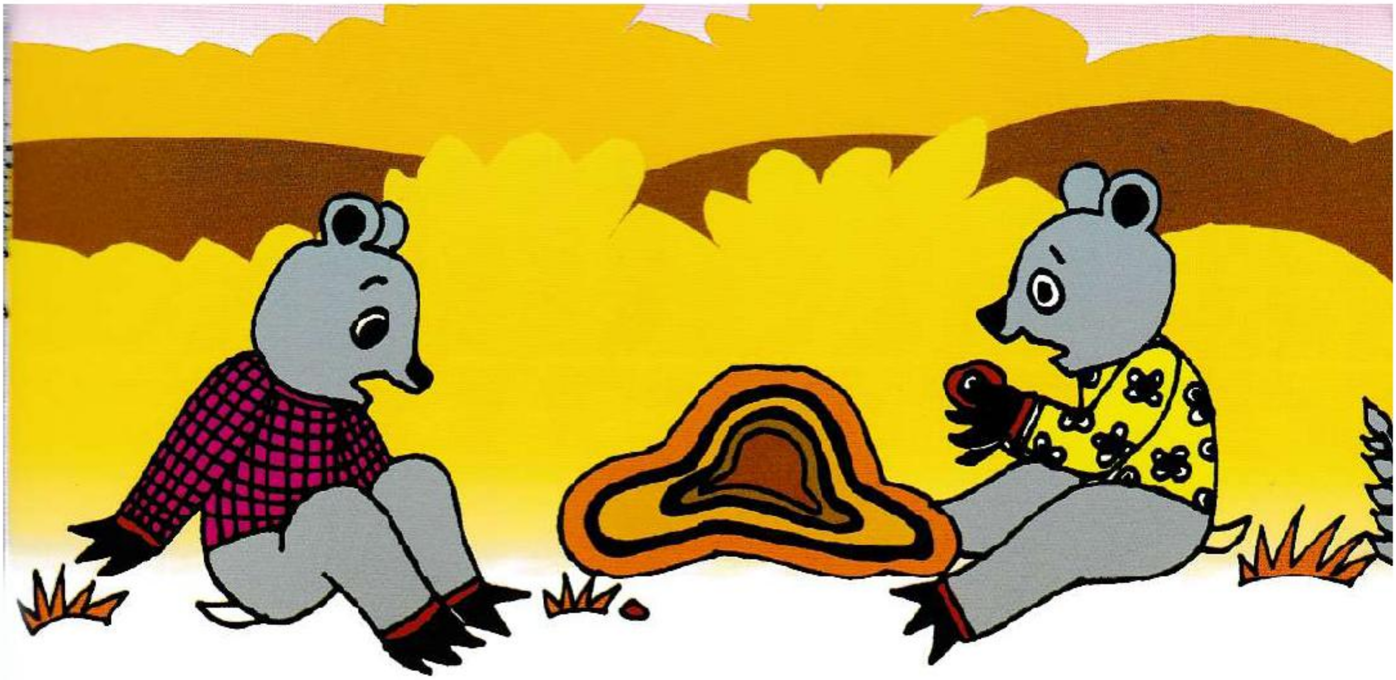
"ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹਾਂ! ਐਸੀ ਚੀਜ਼ ਜਿਸਨੂੰ ਸ਼ੇਰ ਖਾਣਾ ਨਾ ਚਾਹੇ!" ਹੰਮ... ਆਹਾ! "ਕਾਸ਼ ਮੈਂ ਚੱਟਾਨ ਬਣ ਜਾਵਾਂ!" ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ। ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਉਹ ਚੱਟਾਨ ਬਣ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੀ!

ਪਰ ਜਾਦੂਈ ਵੱਟਾ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਸੀ। "ਹਾਏ!" ਛੋਟੇ ਰਿੱਛ ਨੇ ਸੋਚਿਆ। "ਮੈਂ ਤਾਂ ਚੱਟਾਨ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਿਆ ਹਾਂ!"

ਉਧਰ ਛੋਟੇ ਰਿੱਛ ਦੇ ਮਾਪੇ ਚਿੰਤਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। "ਲਗਭਗ ਹਨੇਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ! ਸਾਡਾ ਬੱਚਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵਾਪਸ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ?" ਮਾਂ ਰਿੱਛ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਦੋਵੇਂ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮ ਕੇ ਹੋਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਦੇ ਰਹੇ, "ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਰਿੱਛ ਵੇਖਿਆ ਹੈ?" ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ।

ਹਰ ਰੋਜ਼ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਲੱਭਣ ਜਾਂਦੇ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪੁੱਛਦੇ। ਉਹ ਹੋਰ ਵੀ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦੇ ਗਏ। ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲੱਭਣਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ।

ਇੱਕ ਦੁਪਹਿਰ ਉਹ ਨਦੀ ਵਾਲੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਪਏ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਪੱਥਰ (ਚੱਟਾਨ) 'ਤੇ ਬੈਠ ਗਏ। “ਥੋੜਾ ਆਰਾਮ ਕਰ ਲਈਏ,” ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਫਿਰ ਅੱਗੇ ਚੱਲਾਂਗੇ।” ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪੱਥਰ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਪਿਆਰਾ ਬੱਚਾ ਸੀ!

ਛੋਟਾ ਰਿੱਛ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ! ਪਰ ਉਹ ਕੁਝ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਨਾ ਹਿਲ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਨਾ ਆਵਾਜ਼ ਕੱਢ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਫਿਰ ਮਾਂ ਨੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਵੱਟੇ ਚੁੱਕਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ। “ਕਾਸ਼ ਸਾਡਾ ਬੱਚਾ ਇਹ ਵੱਟੇ ਵੇਖ ਸਕਦਾ,” ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ। “ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ!”

ਫਿਰ ਪਿਉ ਵੀ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੋਹਣੇ ਵੱਟੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਉਸ ਪੱਥਰ(ਚੱਟਾਨ) 'ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੱਟਾ ਉਹੀ ਜਾਦੂਈ ਵੱਟਾ ਸੀ!

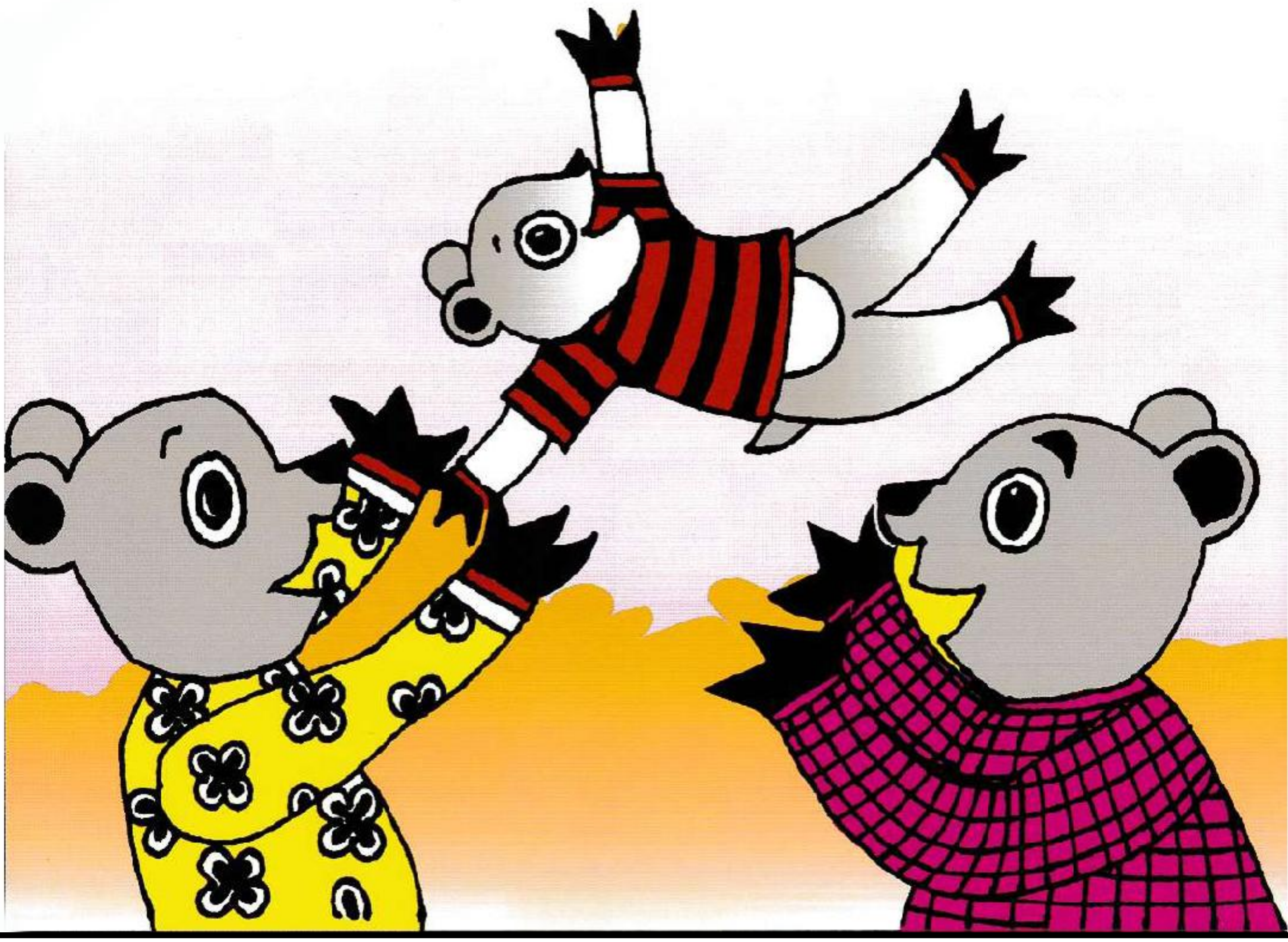
ਮਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਵੱਟੇ ਗੋਲ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸਜਾ ਦਿੱਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਬੱਚਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਧੁੱਪ ਪੱਥਰ(ਚੱਟਾਨ) 'ਤੇ ਪੈ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਵੱਟੇ ਚਮਕ ਰਹੇ ਸਨ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਛੋਟਾ ਰਿੱਛ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਕਾਸ਼ ਮੈਂ ਫਿਰ ਰਿੱਛ ਬਣ ਜਾਵਾਂ!” ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਮਾਂ ਨੇ ਜਾਦੂਈ ਵੱਟਾ ਪੱਥਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ, ਜਾਦੂ ਹੋ ਗਿਆ।

ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੱਥਰ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰਾ ਛੋਟਾ ਰਿੱਛ ਖੜਾ ਸੀ!

ਹੁਣ ਹਰ ਪਾਸੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਸੀ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਗਲੇ ਲਾ ਲਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉਛਾਲਿਆ। ਤਿੰਨੇ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਇਕੱਠੇ ਖੇਡਦੇ ਰਹੇ, ਫਿਰ ਘਰ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਏ।

(ਵਿਲੀਅਮ ਸਟੀਗ ਦੀ ਕਹਾਣੀ “Sylvester and the Magic Pebble” 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ)

P. Saraswati V. Vijayakanthi
L. S. Saraswathi S. Rajalakshmi

Publisher Rajalakshmi Srinivasan Memorial Foundation
Punjabi Ramanpreet Kaur
Artist Uma Krishnaswamy

ਮਛੇਰਾ ਅਤੇ ਭੂਤ

ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਮਛੇਰਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਉਹ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਤੱਕ ਕਿਸ਼ਤੀ ਚਲਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਦਾ ਸੀ।

ਹੁਣ, ਇਸ ਮਛੇਰੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਆਪਣਾ ਜਾਲ ਸੁੱਟੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਪ੍ਰਣ ਨੂੰ ਇੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਤੋੜਿਆ ਸੀ।

ਅੱਜ ਉਸਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਣ ਨੇ ਕੁਝ ਭਾਰੀ ਚੀਜ਼ ਬਾਹਰ ਕੱਢੀ। ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚ ਲਿਆ। ਓਹ, ਨਹੀਂ! ਇਹ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਸਰੀਰ ਸੀ।

ਹੌਂਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਜਾਲ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਣ ਦਿੱਤਾ। ਆਪਣਾ ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਣ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਫਿਰ ਭਾਰੀ ਜਾਲ ਨੂੰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਾਰ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਘੜਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਿਆ।

ਕੀ ਘੜੇ ਵਿੱਚ ਸੋਨਾ ਹੋਵੇਗਾ? ਜਾਂ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕੇ? ਹਾਏ, ਨਹੀਂ! ਇਹ ਪੱਥਰਾਂ, ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਕੱਚ ਦੇ ਛੋਟੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

"ਓਏ, ਰੱਬ!" ਮਛੇਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਮੱਛੀ ਫੜਨ ਦਿਓ!" ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਆਪਣਾ ਜਾਲ ਸੁੱਟਿਆ।

ਇਸ ਵਾਰ ਜਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਭਾਰੀ ਸੀ। ਹੈਰਾਨੀ! ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਪਿੱਤਲ ਦਾ ਘੜਾ ਸੀ। ਪਰ ਮਛੇਰਾ ਖੁਸ਼ ਸੀ। "ਇਹ ਸੁੰਦਰ ਘੜਾ ਅੱਜ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ!" ਉਸਨੇ ਸੋਚਿਆ।

ਜਲਦੀ ਨਾਲ, ਉਹ ਕਿਨਾਰੇ ਵੱਲ ਦੌੜਿਆ। ਉਹ ਕਿਸ਼ਤੀ ਤੋਂ ਛਾਲ ਮਾਰ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਘੜਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਝਾਤੀ ਮਾਰੀ।

ਅਚਾਨਕ ਘੜੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਲੇ ਧੂੰਏਂ ਦਾ ਇੱਕ ਬੱਦਲ ਉੱਠਿਆ। ਮਛੇਰਾ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਧੂੰਆਂ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉੱਠ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਡਰ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ , ਇਹ ਇੱਕ ਭੂਤ ਵਰਗੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਸੰਘਣਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਿਰ ਬੱਦਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ! ਅੱਖਾਂ ਹੀਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਚਮਕ ਰਹੀਆਂ ਸਨ! ਮੂੰਹ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗੁਫਾ ਸੀ!

ਮਛੇਰੇ ਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਅਤੇ ਲੱਤਾਂ ਕੰਬ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਵਿਚਾਰਾ ਆਦਮੀ! ਉਹ ਇੱਕ ਮੂਰਤੀ ਵਾਂਗ ਖੜ੍ਹਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਘੂਰਦਾ ਰਿਹਾ।

ਭੂਤ ਬੋਲਿਆ। "ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ!" ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ।

ਮੈਂ?" ਮਛੇਰੇ ਨੇ ਚੀਕਿਆ। "ਪਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਘੜੇ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ।" ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ?"

"ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ, ਪਰ ਫਿਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਆਂਗਾ!" ਉਸਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।

ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, "ਅਗਲੇ ਸੌ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਮੈਂ ਸਹੁੰ ਖਾਧੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਇਨਾਮ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਫਿਰ, ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ।”

"ਫਿਰ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਆਖਰੀ ਪ੍ਰਣ ਕੀਤਾ: ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਉਸਨੂੰ ਮੈਂ ਮੌਤ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਮੌਤ!"

"ਕੀ ਇਹ ਇਨਸਾਫ਼ ਹੈ?" ਮਛੇਰੇ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, "ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਦਾ ਬਦਲਾ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਦੇਣਾ?" ਉਸਨੇ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਸਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਸਾਥ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਡਰ ਨਾਲ ਅਧਰੰਗੀ ਹੋ ਗਿਆ!

ਭੂਤ ਮਛੇਰੇ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਇਹ ਧੂੰਏਂ ਵਾਂਗ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਿਆ ਗਿਆ, ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ! ਸਕਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਪਣੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮਛੇਰੇ ਨੇ ਬੇਚੈਨੀ ਨਾਲ ਸੋਚਿਆ। ਫਿਰ, ਆਖਰੀ ਪਲ 'ਤੇ, ਉਸਨੇ ਭੂਤ ਦੀਆਂ ਸਿੱਧਾ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, "ਹੇ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ! ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹੋ! ਤੁਹਾਡਾ ਆਕਾਰ ਅਦਭੁੱਤ ਹੈ: ਤੁਹਾਡਾ ਸਿਰ ਐੱਸ' ਵਿੱਚ ਉੱਡਦਾ ਹੈ - ਤੁਹਾਡੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਪੈਰ ਦਾ ਨਹੁੰ ਇਸ ਘੜੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ!"

ਭੂਤ ਹੰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ।

"ਪਰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਮੈਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ," ਮਛੇਰੇ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ। "ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ - ਆਪ ਸ਼ੀਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਫਿੱਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਇੰਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿਓ?"

ਭੂਤ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਖਾਵਾਂਗਾ।"ਉਹ ਛੋਟਾ ਅਤੇ ਛੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਾਫ਼ੀ ਛੋਟਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼ੀਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਛੇਰੇ ਨੇ ਢੱਕਣ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ।

"ਮਦਦ ਕਰੋ! ਮਦਦ ਕਰੋ!" ਭੂਤ ਚੀਕਿਆ। "ਮੈਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢੋ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ!"

ਪਰ, "ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਹੋਰ ਉੱਥੇ ਰਹੋ!" ਮਛੇਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਸ਼ੀਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਆਪਣੀ ਭੁੱਖ ਭੁੱਲ ਕੇ, ਉਹ ਜਲਦੀ ਘਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੋਣ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦੀ ਸੀ!

1001 ਅਰਬੀ ਰਾਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ

© Katha Jharna 2008

P. Saraswati V. Vijayakanthi

L. S. Saraswathi S. Rajalakshmi

Publisher Rajalakshmi Srinivasan Memorial Foundation

Punjabi Ramanpreet Kaur

Artist Uma Krishnaswamy

78

ਗਿਆਨ ਹੀ ਦੌਲਤ ਹੈ

ਇੱਕ ਵਾਰ ਤਿੰਨ ਭਰਾ ਸਨ ਜੋ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਹੋ ਕੇ ਬਹੁਤ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਪਰ ਆਪਣੀ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਅਜੇ ਵੀ ਗਿਆਨ ਦੇ ਪਿਆਸੇ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ ਤਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੌਦੇ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰ ਕਿਵੇਂ ਵਧਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।"

"ਮੇਰੇ ਪੁੱਤਰੋ!" ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, "ਤੁਸੀਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ!"

ਇਸ ਲਈ, ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੈਗ ਪੈਕ ਕੀਤੇ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੰਝੂਆਂ ਨਾਲ ਜੱਫੀ ਪਾ ਲਈ।

ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦਿੱਤੇ। ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਉਸਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੇ ਕੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਤਿੰਨਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਹਸ ਕੀਤੇ!

ਇੱਕ ਸੁੱਕੀ ਅਤੇ ਧੂੜ ਭਰੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਸਿਪਾਹੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇ...

ਪਹਿਲਾ ਭਰਾ: ਸ਼ੁੱਭ ਸਵੇਰ, ਸਰ! ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਊਠ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹੋ?

ਦੂਜਾ ਭਰਾ: ਕੀ ਇਹ ਖੱਬੀ ਅੱਖ ਤੋਂ ਅੰਨ੍ਹਾ ਹੈ?

ਤੀਜਾ ਭਰਾ: ਕੀ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਔਰਤ ਸਵਾਰ ਸੀ?

ਸਿਪਾਹੀ: ਰੁਕੋ! ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਊਠ ਕਿੱਥੇ ਦੇਖਿਆ?

ਪਹਿਲਾ ਭਰਾ: ਸਰ, ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ!

ਸਿਪਾਹੀ: ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੰਨਾ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ? ਝੂਠੇ! ਚੋਰ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਜੇ ਕੋਲ ਲੈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ!

ਸਿਪਾਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜੇ ਦੇ ਨਿਆਂ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੇ ਊਠ ਬਾਰੇ ਕਿੰਨਾ ਜਾਣਦੇ ਹਨ।

ਰਾਜਾ: ਨੌਜਵਾਨੋ! ਤੁਸੀਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਸਿਪਾਹੀ ਦੇ ਊਠ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਫਿਰ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਸਮਝਾਓ!

ਭਰਾ: ਸਰ! ਅਸੀਂ ਚੋਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ! ਅਸੀਂ ਤਰਕ ਦੇ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਊਠ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਆ।

ਰਾਜੇ ਦੇ ਦਰਬਾਰੀ ਸਾਰੇ ਹੱਸਣ ਲੱਗ ਪਏ।

ਰਾਜਾ: ਤਰਕ ਦੇ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਗਿਆਨ, ਤੁਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ? ਸਾਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਿਓ!

ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਿਹਾ, ਜੋ ਹਾਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਗਏ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਡੱਬਾ ਲੈ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆਏ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ।

ਰਾਜਾ: ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੁਨਰ ਦਿਖਾਓ। ਡੱਬੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀ ਹੈ?

ਪਹਿਲਾ ਭਰਾ: ਇਹ ਕੁਝ ਹਲਕਾ ਹੈ।

ਦੂਜਾ ਭਰਾ: ਇਹ ਗੋਲ ਹੈ।

ਤੀਜਾ ਭਰਾ: ਇਹ ਇੱਕ ਅਨਾਰ ਹੈ!

ਰਾਜੇ ਨੇ ਡੱਬਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ।

ਰਾਜਾ: ਅੱਛਾ ਸਵਰਗ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ?

ਪਹਿਲਾ ਭਰਾ: ਤੁਹਾਡੇ ਆਦਮੀ ਡੱਬਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਚੁੱਕ ਗਏ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਵੱਡਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹਲਕਾ ਭਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੂਜਾ ਭਰਾ: ਮੈਂ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਘੁੰਮਦਾ ਸੁਣਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਗੋਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਤੀਜਾ ਭਰਾ: ਇਸ ਗੜ੍ਹੇ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਬਾਹਰ ਇੱਕ ਅਨਾਰ ਦਾ ਬਾਗ਼ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਸੇਵਕ ਗਏ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਨਾਰ ਹੈ।

ਰਾਜਾ: ਅੱਛਾ, ਹੋ ਗਿਆ! ਹੁਣ, ਮੈਨੂੰ ਊਠ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।

ਪਹਿਲਾ ਭਰਾ: ਮੈਂ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਊਠ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇਖੇ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਊਠ ਉਸ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਲੰਘਿਆ ਸੀ।

ਦੂਜਾ ਭਰਾ: ਰਸਤੇ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਉੱਗਦੇ ਘਾਹ ਅਤੇ ਝਾੜੀਆਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਖਾਧੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਕੋਈ ਤਾਜ਼ੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਊਠ ਖੱਬੀ ਅੱਖ ਤੋਂ ਅੰਨ੍ਹਾ ਸੀ।

ਤੀਜਾ ਭਰਾ: ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਊਠ ਰਸਤੇ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕ ਗਿਆ ਸੀ।ਨੇੜੇ ਹੀ ਮੈਂ ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੀਆਂ ਜੁੱਤੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇਖੇ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਇੱਕ ਔਰਤ ਇਸ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਸੀ।

ਸਾਰੇ ਦਰਬਾਰੀਆਂ ਨੇ ਤਾੜੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ।

ਰਾਜਾ: ਨੌਜਵਾਨੋ, ਤੁਹਾਡਾ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਦੇਖੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇੱਥੇ ਰਹੋ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬਣੋ!

ਇੱਕ ਏਸ਼ੀਆਈ ਲੋਕ-ਕਥਾ

Publisher Rajalakshmi Srinivasan Memorial Foundation

P. Saraswati V. Vijayakanthi

L. S. Saraswathi S. Rajalakshmi

Punjabi Ramanpreet Kaur

Artist Uma Krishnaswamy

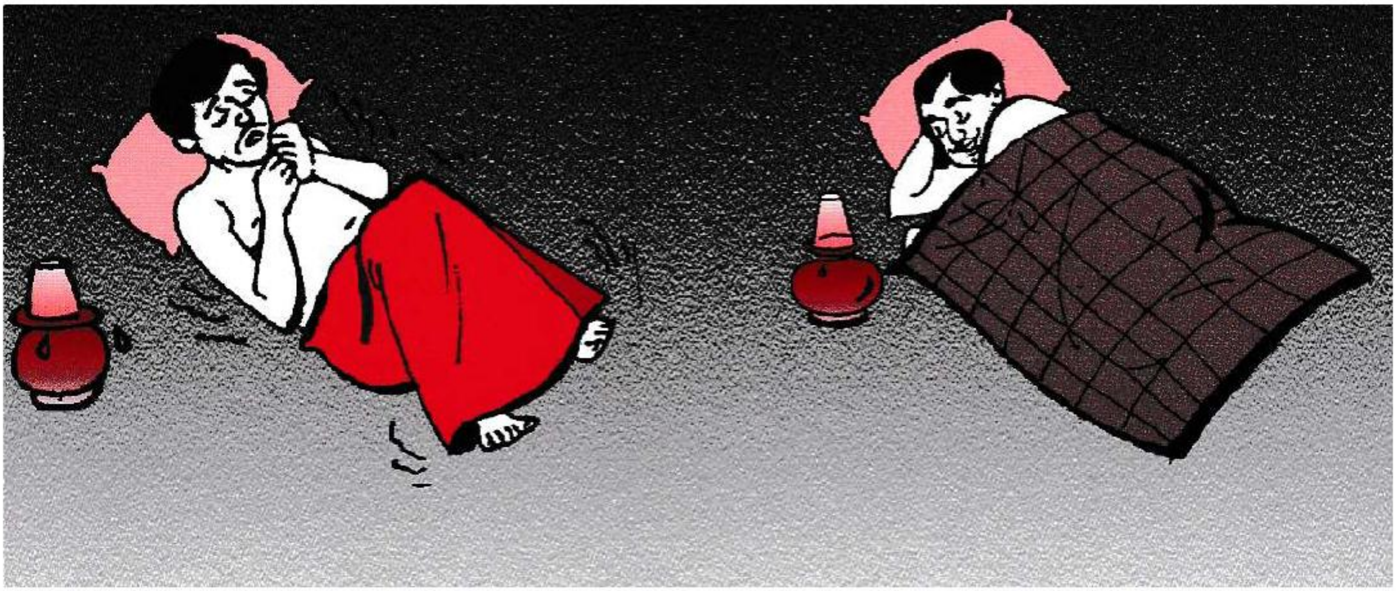
ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ

ਇੱਕ ਵਾਰ ਰਾਮੂ ਅਤੇ ਸੋਮੂ ਨਾਮ ਦੇ ਦੋ ਭਰਾ ਸਨ। ਉਹ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਵਾਂਗ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ...

ਇੱਕ ਦਿਨ... ਸੋਮੂ ਨੇ ਰਾਮੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਚੱਲ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਲਈਏ। ਗਾਂ, ਅੰਬ ਦਾ ਰੁੱਖ, ਕੰਬਲ, ਸਭ ਕੁਝ। ਵੰਡੀਏ?" ਅਤੇ ਰਾਮੂ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ।

"ਠੀਕ ਹੈ!" ਸੋਮੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਤੂੰ ਗਾਂ ਦਾ ਅਗਲਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਲੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਪਿਛਲਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ। ਤੂੰ ਅੰਬ ਦੇ ਰੁੱਖ ਦਾ ਹੇਠਲਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਲੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉੱਪਰਲਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕੰਬਲ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਤੂੰ ਦਿਨੇ ਰੱਖ ਲੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ। ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ?" ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ। ਅਤੇ ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ ਰਾਮੂ ਨੇ ਕਿਹਾ,
"ਚੱਲ, ਇੰਝ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।"

ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਰਾਮੂ ਗਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰਾ ਪਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਸੋਮੂ ਦੁੱਧ ਚੋਂਦਾ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਵੇਚਦਾ ਸੀ। ਰਾਮੂ ਅੰਬ ਦੇ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਸੋਮੂ ਫਲ ਤੋੜਦਾ ਸੀ। ਰਾਮੂ ਕੋਲ ਦਿਨੇ ਕੰਬਲ ਦੀ ਕੋਈ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਹ ਕੰਬਦਾ ਹੋਇਆ ਜਾਗਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਨੇੜੇ ਹੀ, ਸੋਮੂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲਪੇਟ ਕੇ ਸੌਂ ਜਾਂਦਾ, ਬਿਲਕੁਲ ਆਰਾਮ ਨਾਲ। ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ? ਉਸਨੇ ਰਾਮੂ ਨੂੰ ਕੋਲ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਫੁਸਫੁਸਾਇਆ। ਹਾਏ, ਰਾਮੂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਹਾਵ-ਭਾਵ ਆਏ! ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਹੱਸਿਆ ਅਤੇ ਘਰ ਭੱਜ ਗਿਆ।

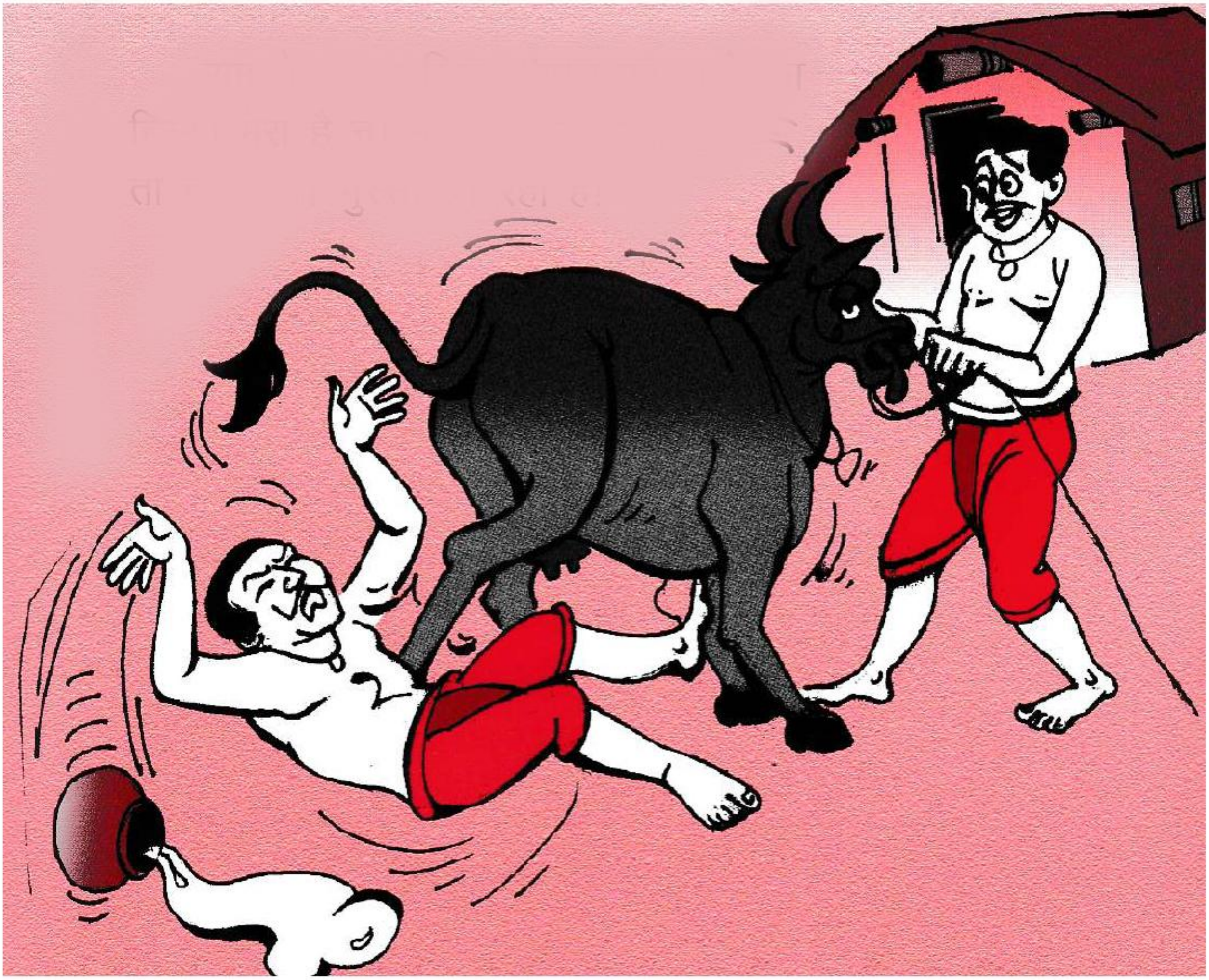
ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਰਾਮੂ ਨੇ ਕੰਬਲ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਰਾਤ ਕੰਬਲ ਅਜੇ ਵੀ ਗਿੱਲਾ ਸੀ। ਸੋਮੂ ਇਸਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਵਰਤ ਸਕਿਆ! ਉਹ ਕੰਬਦਾ ਹੋਇਆ ਜਾਗਦਾ ਰਿਹਾ। ਸਵੇਰੇ, ਉਸਨੇ ਰਾਮੂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, "ਤੂੰ ਕੰਬਲ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਕਿਉਂ ਪਾਇਆ?"

"ਕੰਬਲ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਮੇਰਾ ਹੈ," ਰਾਮੂ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਮੈਂ ਇਸ ਨਾਲ ਜੋ ਚਾਹਾਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ!"

ਜਦੋਂ ਸੋਮੂ ਨੇ ਗਾਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਚੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਰਾਮੂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਰੱਸੀ ਖਿੱਚ ਦਿੱਤੀ। ਗਾਂ ਗੁੱਸੇ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਸੋਮੂ ਨੂੰ ਲੱਤ ਮਾਰ ਕੇ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ। ਦੁੱਧ ਹਰ ਪਾਸੇ ਡੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ।

"ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ?!" ਸੋਮੂ ਚੀਕਿਆ। "ਕੀ ਤੂੰ ਪਾਗਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈਂ?"

"ਗਾਂ ਦਾ ਅਗਲਾ ਹਿੱਸਾ ਮੇਰਾ ਹੈ," ਰਾਮੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। "ਜੇ ਮੈਂ ਰੱਸੀ ਖਿੱਚਣੀ ਚਾਹਾਂ, ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕੀ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ?"

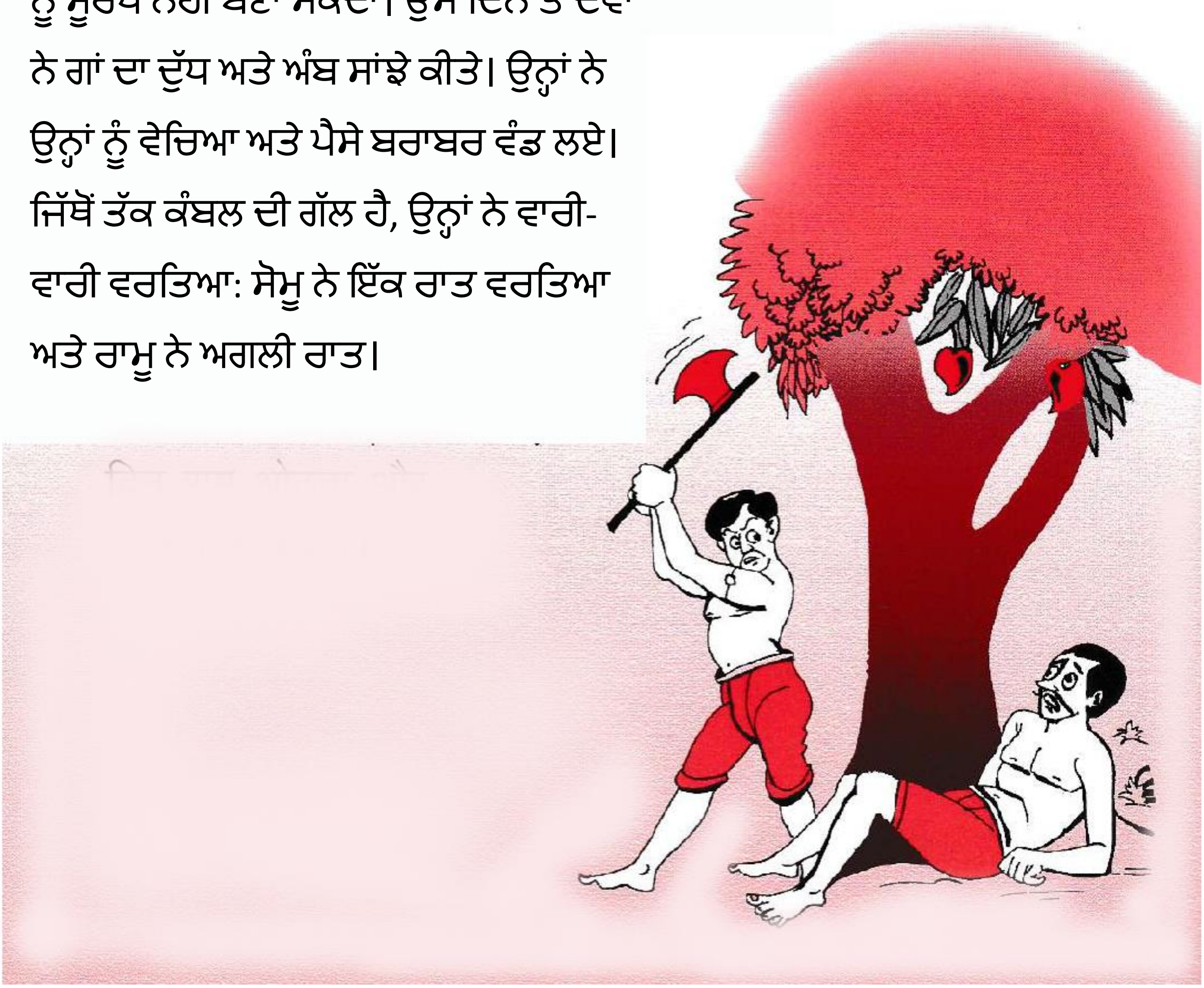

ਸੋਮੂ ਅੰਬ ਦੇ ਰੁੱਖ ਦੀ ਛਾਂ ਵਿੱਚ ਲੇਟ ਗਿਆ। ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਥੱਕ-ਟੁੱਟ ਕੇ ਉਹ ਸੌਂ ਗਿਆ। ਅਚਾਨਕ, ਕੁਹਾੜੀ ਚੱਲਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ। ਸੋਮੂ ਨੇ ਹੈਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ। ਰਾਮੂ ਰੁੱਖ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਵੱਢਣ ਲੱਗਾ ਸੀ!

"ਤੂੰ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ?" ਸੋਮੂ ਕੁਰਲਾਇਆ।

"ਰੁੱਖ ਦਾ ਹੇਠਲਾ ਹਿੱਸਾ ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ," ਰਾਮੂ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਕੱਟ ਰਿਹਾ ਹਾਂ!"

ਸੋਮੂ ਸਮਝ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਗਾਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਅੰਬ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਲਏ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕੰਬਲ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਵਰਤਿਆ: ਸੋਮੂ ਨੇ ਇੱਕ ਰਾਤ ਵਰਤਿਆ ਅਤੇ ਰਾਮੂ ਨੇ ਅਗਲੀ ਰਾਤ।

P. Saraswati V. Vijayakanthi
L. S. Saraswathi S. Rajalakshmi

Publisher Rajalakshmi Srinivasan Memorial Foundation
Punjabi Ramanpreet Kaur
Artist Uma Krishnaswamy

80

ਗਿਲਹਰੀ ਦੀਆਂ ਲਕੀਰਾਂ

ਦੈਂਤ-ਰਾਜ ਰਾਵਣ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਰਾਜਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਸਨੇ ਰਾਮ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੀਤਾ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉੱਡਣ ਵਾਲੇ ਰੱਥ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਲੰਕਾ ਨਗਰੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ।

ਸੀਤਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ, ਰਾਮ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰ ਪਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਸੀ! ਉਹ ਬਾਂਦਰਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਿਆਨਕ ਸੈਨਾ ਨਾਲ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਅਥਾਹ ਪਾਣੀ ਵੱਲ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਰਾਜਾ (ਸਮੁੰਦਰ ਦੇਵ) ਤੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਰਾਮ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, "ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਰਸਤਾ ਬਣਾਓ!" ਪਰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਰਾਮ ਨੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਜਾਦੂਈ ਤੀਰ ਚਲਾਏ। ਸਾਰੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜੀਵ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਗਏ।

ਫਿਰ ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਲਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਠਿਆ। ਉਸਨੇ ਰਾਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਦੀਵੀ ਰੂਪ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਅਥਾਹ ਡੂੰਘਾਈ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸਦੀਵੀ ਗਤੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹਾਂ? ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਰਾਜ ਦੇ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਪੁਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵਾਂਗਾ।"

ਇਸ ਲਈ ਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾ ਕੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵੱਡੇ ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਚੱਟਾਨਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪੁਲ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਰੁਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਗਿਲਹਰੀ ਪੁਲ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਛੋਟੇ ਪੱਥਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਚੱਟਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ। ਅੱਗੇ-ਪਿੱਛੇ ਭੱਜ ਕੇ, ਉਸਨੇ ਜਿੰਨੇ ਪੱਥਰ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਥਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਟੁੰਬ ਦਿੱਤਾ।

ਜਦੋਂ ਰਾਮ ਨੇ ਇਸ ਨਿਰੰਤਰ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਏ, "ਉਹ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਗਿਲਹਰੀ ਕੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ?"

ਪਰ ਜਦੋਂ ਬਾਂਦਰਾਂ ਨੇ ਗਿਲਹਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ 'ਤੇ ਚੀਕਣ ਲੱਗੇ। " ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈਂ। ਚਲੀ ਜਾ ਇੱਥੋਂ!"

ਗਿਲਹਰੀ ਸਿੱਧੀ ਹੋ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਗਈ।

ਗਿਲਹਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਪੁਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ।"

ਬਾਂਦਰ ਆਪਣੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਹੱਸੇ ਅਤੇ ਗਿਲਹਰੀ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਇਆ। "ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਇੰਨੀ ਮੂਰਖਤਾ ਭਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਹੈ?" ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ।

ਪਰ ਗਿਲਹਰੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਿਆ। "ਚੱਟਾਨਾਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਹਨ। ਪੱਥਰ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਚੁੱਕ ਸਕਦੀ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਹ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਸੀਤਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ"।

ਬਾਂਦਰਾਂ ਨੇ ਗਿਲਹਰੀ ਨੂੰ ਰਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਧੱਕਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਗਿਲਹਰੀ ਨੇ ਪੱਥਰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੱਟਾਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਰੱਖਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ।

ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ, ਬਾਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਗਿਲਹਰੀ ਨੂੰ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਦੂਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਗਿਲਹਰੀ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਉੱਠ ਗਈ। "ਰਾਮ!" ਉਹ ਚੀਕੀ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਡਿੱਗੀ, ਰਾਮ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਫੜ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ।

ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਬੁਲਾਇਆ। "ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੋ," ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਤੇ ਇਹ ਗਿਲਹਰੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਪਰ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਜਨਮਜਾਤ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜਿਹੜੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਮਰਪਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਯਾਦ ਰੱਖੋ, ਚੱਟਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਰੱਖੇ ਛੋਟੇ ਪੱਥਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੁਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ"।

ਰਾਮ ਨੇ ਗਿਲਹਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਹੱਥ ਫੇਰਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੈਵੀ ਉਂਗਲਾਂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਗੂੜ੍ਹੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ। ਇੰਝ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ , ਇਹ ਉਹ ਲਕੀਰਾਂ ਹਨ ਜੋ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਗਿਲਹਰੀਆਂ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ।

Publisher Rajalakshmi Srinivasan Memorial Foundation

P. Saraswati V. Vijayakanthi

Punjabi Ramanpreet Kaur

L. S. Saraswathi S. Rajalakshmi

Artist Uma Krishnaswamy